

ת"פ 59171/05/13 - מדינת ישראל נגד אליהו פוגאץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 59171-05-13 מדינת ישראל נ' פוגאץ

בפני כב' השופט עידו דרואן

המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ביאלין נגד אליהו פוגאץ
הנאשמים	ע"י ב"כ עו"ד קורנברג

הכרעת דין

בכתב האיטום הואשם הנאשם בביצוע מעשים מגונים לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בגין אירוע מיום 23.5.13:

אין מחלוקת, שבמועד הנדון בשעת צהריים נסעה המתלוננת באוטובוס מצפון הארץ לתל-אביב ובתחנה המרכזית בעפולה עלה הנאשם לאוטובוס והתיישב לידה.

לטענת התביעה, לאחר שהמתלוננת נרדמה, ביצע בה הנאשם מעשים מגונים באופן חוזר ונשנה, על-ידי כך שמספר פעמים תפס בידו את שדה הימני, לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיניים, כשהוא עושה עצמו ישן.

לטענת ההגנה, הנאשם אכן ישב ליד המתלוננת, אך נרדם ולא התעורר כלל אלא לאחר שהמתלוננת העירה אותו ודרשה שימסור לה את שמו. ודאי שלא ביצע את המיוחס לו, אלא לכל היותר היה מגע אקראי מתוך שינה.

המתלוננת, שהיתה כבת 18 בעת האירוע, העידה ומסרה שבמועד הנ"ל נסעה לתל-אביב יחד עם חברותיה מ' ושי', ושלושתן ישבו במושב האחורי באוטובוס - ש' ליד החלון השמאלי (מנקודת מבט של היושבים), מימינה מ', והמתלוננת שישבה מימינה של מ' תפסה את המושב האמצעי בשורה, כשעל ברכיה תיק הגב הגדול שלה. ליד החלון השמאלי ישב בחור. בעפולה עלה הנאשם לאוטובוס והתיישב במקום הפנוי שמימינה של המתלוננת, אף שהיו מקומות פנויים נוספים באוטובוס. הנאשם נראה כנרדם וגם המתלוננת נרדמה, ואז התעוררה לפתע כשידו של הנאשם לופתת את שדה הימני -

"זאת היתה ממש לפיתה" - כשהיד נמצאת בין גופה לבין התיק שעל ברכיה. כשהבינה המתלוננת מה שקרה, העיפה את ידו. עיניו של הנאשם נותרו עצומות אך המתלוננת לא נרדמה שוב. לאחר מספר דקות שב הנאשם על המעשה, ושוב העיפה המתלוננת את ידו, וכך עוד פעמיים או שלוש. בהמשך הנאשם הניח ידו על בטנה של המתלוננת והיא העיפה לו את היד, אז הניח ידו על פנים ירכה והיא העיפה לו את היד.

המתלוננת הסבירה שקפאה במקומה, והחליטה שלא לעבור מקום כי רצתה להביא ללכידתו של הנאשם - "גם אם אקום וארד מהאוטובוס... זה יגמר שם, ואז הוא יעלה לאוטובוס הבא ויעשה את אותם דברים. מאוד רציתי להתלונן... זו אחריות כבדה מדי שהוא יעשה את זה לאחורות. נשארתי שם עד שיהיה לי את האומץ להתלונן". ואכן, כשהגיע האוטובוס לתחנת תל-אביב - ארלזורוב דרשה המתלוננת מהנאשם שיאמר לה את שמו והאשימה אותו שהטריד אותה והיא רוצה להתלונן עליו. הנאשם הכחיש, החל ויכוח ביניהם ואז התערב גבר שאמר למתלוננת להתקשר למשטרה ולנאשם לרדת מהאוטובוס איתם. כך ירדו מהאוטובוס המתלוננת (אף שלא היתה זו התחנה שלה), שתי חברותיה, הנאשם, הגבר וחייל נוסף שביקש לסייע. המתלוננת שמעה וראתה שגם הנאשם מתקשר למשטרה. הגבר והחייל נצמדו לנאשם גם כשהלך לכאן ולשם בתואנות שונות, וכך עד שהגיעה המשטרה ולקחה את המעורבים לחקירה.

ההתרשמות מעדות המתלוננת היתה חיובית ביותר: המתלוננת מסרה דבריה בזהירות ובאיפוק, כשהיא מבחינה היטב בין פרטים שזכרה לפרטים אותם זכרה פחות או שכחה. העדות נמסרה באופן קוהרנטי וקולח, והמתלוננת הסבירה היטב את תחושותיה בעת המעשים. לפי התרשמותי, מדובר באישה צעירה שברגיל הינה בטוחה בעצמה ואסרטיבית, כשהמצב אליו נקלעה גרם לה לאבדן שליטה ולקיפאון אותו חשה. מחויבותה הברורה של המתלוננת לערכים ולזולת - מדובר במי שעשתה שנת שירות והדריכה בתנועת נוער באותה עת - באה לביטוי ממשי בתחושתה שעליה להקריב את נוחותה ולהתעלם מחששותיה, כדי להביא ללכידת הנאשם ולמנוע חוויות קשות מנשים אחרות.

אומר מיד, שעדותה של המתלוננת זכתה לאמוני המלא ברמה המאפשרת הסתמכות עליה-לבדה כבסיס להרשעה, הגם שמדובר בעדות יחידה, והשווה האמור בע"פ 8148/11 מנשה נ' מ.י. (2013). עם-זאת, לצד העדות תמיכות ממשיות ביותר, כפי שיפורט להלן:

א. תלונה תקופה ומצב נפשי מיד לאחר המעשים:

1. מ', חברתה של המתלוננת, התעוררה מקולות הוויכוח של המתלוננת והנאשם, ותיארה את מצבה של המתלוננת - "יושבת מקופלת כזה... כל הגוף שלה היה מכווץ פנימה... היתה כמו מקופלת מבפנים... זה לא התאים [למתלוננת]... זה לא אופייני ל[מתלוננת]... היא בקושי דיברה והקול היה חלש... ביום-יום [המתלוננת] זקופה... היא זאת שתהיה אסרטיבית... היא תעמוד על שלה". מ' שחשה שמהו קרה שאלה את המתלוננת אם הנאשם עשה לה משהו והמתלוננת השיבה בחיוב. באוטובוס אמרה המתלוננת למ' שהנאשם נגע בה או הטריד אותה, וכשהמשטרה הגיעה שמעה מ' פרטים נוספים;

2. מצאתי את עדותה של מ' אמינה, לנוכח הזהירות בה נמסרה, הדיוק בפרטים והעובדה כי עיקריה אינם במחלוקת כלל. לא מצאתי כל סימן לתיאום גרסאות שבכוחו לכרסם במשקל הפוטנציאלי של העדות;

3. אין מחלוקת, כי המתלוננת ביקשה להתלונן בהזדמנות הראשונה, בתחנה הראשונה בה עצר האוטובוס, אף שלא היתה זו תחנת היעד שלה;

4. שינוי דרסטי זה בהתנהגותה של המתלוננת, יחד עם תלונתה התכופה, מהווים תמיכות של-ממש בדבריה, לפיהם עברה אירוע טראומטי של תקיפה מינית;

ב. "מעשים דומים":

1. הדוקטרינה של "מעשים דומים" נשאבה למשפט הישראלי לפני שנים רבות, וראו ההלכה המנחה שנקבעה בע"פ 265/64 **שיוביץ נ' היו"מ** (1965) ובוססה שוב ושוב, תוך השפעת התפתחויות שבדין האמריקאי (כפי שנאמר בע"פ 411/04 **טטרו נ' מ.י.** (2006) בסעיף 13). בתמצית, "עדות בדבר מעשים דומים" נועדה להוכיח את קיומה של מחשבה פלילית, בשונה ממעשה-אקראי או מעשה שבתום-לב, כאשר זהות המבצע ועצם ביצוע המעשה אינם שנויים במחלוקת. כמעט מאליו יובן, שדוקטרינה זו שימשה גם לעניין עבירות מין. לדוגמה ראו ע"פ 7024/93 **פלח נ' מ.י.** (1995), שם הסתמך בית המשפט העליון על דוקטרינה זו, בין יתר הראיות, כראיה לכך שמעשים מיניים שביצע נאשם בנפגעות היו אכן מעשי עבירה ולא מעשים שבתום-לב;

2. ראה לעניין "מעשים דומים" אינה צריכה לעמוד בכללים המחמירים שנקבעו ביחס ל"עדות שיטה" שמטרתה לשמש לזיהוי הנאשם. זה מכבר נקבע, כי לא ניתן ואף אין צורך בקביעת קריטריונים ברורים, גורפים ונוקשים בסוגיה זו (וראו ע"פ 5385/13 **פלוני נ' מ.י.** (2013) בסעיף 37; ע"פ 9657/05 **פלוני נ' מ.י.** (2009) בסעיף 23; ע"פ 854/04 **פלוני נ' מ.י.** (2005) בסעיף 19; ע"פ 6279/03 **פלוני נ' מ.י.** (2004) בסעיף 12; ע"פ 4721/99 **פלוני נ' מ.י.** (1999), בדברי הש' דורנר; ע"פ 3049/94 **פלוני נ' מ.י.** (), בסעיף 5 לדברי הש' ברך; ע"פ 4009/90 **מ.י. נ' פלוני** (1993), סעיפים 8-9 לדעת הרוב מפי הש' גולדברג):

א. ראשית, די בכך שהראיה מצביעה על נטייה של הנאשם לביצוע המעשה ודי ב"קווי דמיון כלליים";

ב. שנית, משקל הראיה נבחן בהקשר ליתר הראיות;

3. ההלכה הפסוקה - לרבות האסמכתאות הנ"ל - קובעת כי ראיה מסוג זה יכולה לשמש גם סיוע במקום בו נדרשת תמיכה מסוג זה לראיה העיקרית. קל וחומר, שכוחה יפה לתמוך בראיה שזקוקה לתמיכה מעטה או להיעדר תמיכה כלל;

4. במקרה דנן הובאה ראיה איתנה שכוחה רב: הרשעתו של הנאשם במעשה מגונה אותו ביצע ביום 17.8.10, בחיילת צעירה שנמנמה, באוטובוס שנסע מתל-אביב לכיוון צפון, וכאשר המעשה היה בעיקרו תפיסת שדה הימני. אף כאן טען הנאשם כי ישן וניסה להיתמם, אך לא זכה לאמונו של בית המשפט (ת/7 - ת.פ. 31656-03-11, הכרעת דין מיום 11.7.12[1]). קל לזהות את המאפיינים הדומים - זירת הפעולה, "סוג" הקורבנות, המעשה עצמו, וטענות ההתגוננות של הנאשם. אין צורך לומר, שלא נטען, אף לא הוכח, כל קשר בין המתלוננת דנן למתלוננת בתיק הקודם;

5. לפיכך אני קובע כי גם הרשעתו הקודמת של הנאשם יכולה לתמוך בעדותה של המתלוננת, ככל שזו צריכה תמיכה;

יש לתת משקל מסוים גם להיעדרו של כל מניע אפשרי לכך שהמתלוננת בחרה להתלונן, ובוודאי שבחרה להתלונן נגד הנאשם אותו לא הכירה לפני המקרה ולא פגשה שוב לאחר החקירה, והשוו ע"פ 7653/11 פלוני נ' מ.י. (2012) וע"פ 993/00 נור נ' מ.י. (2002);

גרסת הנאשם היתה עקבית כבר מהדברים שמסר למתלוננת ולשוטרים שהגיעו למקום (ת/5), וכך גם לאורך חקירתו ובעימות: לדבריו ישן כל הדרך והתעורר רק כשמרפקה אותו המתלוננת כשהגיעו לתל-אביב ובפיה האשמות חמורות וחצופות. הנאשם ציין שגם הוא הזמין משטרה בשל האשמות אלו ועיכבו על-ידי המתלוננת, חברותיה ושני הגברים שנזעקו לעזרתה. בהודעתו (ת/1) הכחיש כל מגע, אפילו אקראי, ובעדותו אף הוסיף שהמתלוננת שמה את תיקה בינו לבינה - מתוך התחשבות בכללי שמירת הנגיעה - ואף הוא התרחק ממנה לכיוון הבחור שישב מימינו. הנאשם התפתל בעדותו, כשהתבקש בחקירה הנגדית מדוע בחר לשבת ליד אישה, כאשר למעשה היו מקומות פנויים נוספים באוטובוס, ליד חיילים. תשובותיו של הנאשם הפכו למעורפלות עוד יותר, כשעימת אותו התובע הנכבד עם דבריו בבית המשפט בעניין הדומה האחר (ת/7), שם טען ש"אני דתי, בחיים לא יושב ליד בחורה" (עמ' 25-26 לפרוטוקול דגן).

עדותו של הנאשם לא עשתה רושם אמין: הנאשם הכביר פרטים שלא לצורך, בניסיון לערפל את התמונה, וכאמור - נלכד בסתירה ממשית לעניין בחירתו לשבת ליד אישה[2].

סוף דבר יש לקבוע שגרסת הנאשם אינה יכולה לעמוד נגד גרסתה המוצקה והאמינה של המתלוננת, הנתמכת - מעבר לצורך - בתמיכות של ממש.

מספרם של המעשים אותם ביצע הנאשם עומד על שש פעמים, לפי תיאורה של המתלוננת בעדותה ודבריה בעימות (ת/2). קיימת הצדקה מלאה להרשעת הנאשם בגין כל מעשה בנפרד, לפי ההלכה שנפסקה לעניין עבירות מצטברות, וראו למשל ע"פ 8748/08 ברכה נ' מ.י. (2011). הלכה זו קבעה שני מבחני עזר לאבחנה, האם מדובר במעשה אחד נמשך או מעשי עבירה נפרדים:

(1) המבחן הצורני-עובדתי, הבוחן אם ניתן עובדתית להפריד ולפצל את מעשי העבירה זה מזה;

(2) המבחן המהותי-מוסרי, שלוקח בחשבון בין היתר את חשיבות הערך הנפגע ואת ערך ההרתעה;

במקרה דגן, היתה הפסקת-זמן ניכרת בין כל מעשה ומעשה והנאשם יכול היה להימנע מהמשך מעשיו. אין צורך להכביר מילים על חומרת הפגיעה החוזרת באוטונומיה של המתלוננת, צנעת גופה, פרטיותה וכבודה, וראו לעניין זה ע"פ 6269/99 פלוני נ' מ.י. (2001), פ"ד נה(2) 496, 507; ע"פ 6255/03 פלוני נ' מ.י. (2005) בסעיף 18; וע"פ 9603/09 פלוני נ' מ.י. (2011) בסעיף 13 לדברי הש' ג'ובראן. המסקנה המחויבת, בדבר היות המעשים עבירות מצטברות ולא "מעשה אחד", עולה אפוא משני המבחנים.

אני מרשיע אפוא את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום - מעשים מגונים לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1997 (ריבוי עבירות).

[1] על פסק הדין הוגש ערעור, אך על חומרת העונש בלבד, כך שהכרעת הדין חלוטה;

[2] הנאשם מסר גרסה נוספת, לפיה כלל אינו זוכר את האירוע, במהלך בדיקתו מטעם הפסיכיאטר המחוזי ביום 21.1.14 (חוות הדעת הוגשה לתיק ביהמ"ש). כיון שעניין זה לא בורר ולא לובן בעדות הנאשם, לא נתתי לכך משקל;